

AUSPICE CHRISTO!

PROOEMIUM.

Memorabilis est *Thomæ Fieni, lib. i. de cauterius cap. i.* prolata sententia, medicum in doctrinâ cauteriorum non apprimè versatum, non posse dici omnibus artis medicæ auxiliis sufficienter instructum. Constat enim ex antiquorum medicorum scriptis, quòd cauterium admodum utile & necessarium sit remedium, & si non præcipuum, saltim inter præcipua numerandum, ut eapropter sacra anchora, ultima spes & ultimum in desperatis refugium fuerit salutatum.

Nobilitata etiam hodiè sunt cauteria tum laudibus & encomiis veterum; tum recentiorum usu & experimentis comprobata, non solum *actualia*, sed & *potentialia*. Illa actu ipsò & incontinenti in parte, cui applicantur, per unctionem suas exercent vires, tantum æstimata à *Coò 8. aph. 6.* ut incurabilia putentur, quæ ignis non sanat. *Hec* verò longius desiderant tempus, antequàm in actum deducant, quod in potentiâ eorundem latitat, unde & *virtualia* dicta sunt. Non enim sola ex se vel per se potestatem habent partem urendi, nisi subjecti illius, cui applicantur, calorem sentiant, à quò animantur.

Actualia variis differunt modis, de quibus ipsi consulantur autores. *Potentialia* verò, licet sub communi nomine τῶν πυρετικῶν comprehendantur singula, attamen ad sex referuntur classes, suntque *rubificantia, vesicantia, ἐχάρωτικά caustica, κατάρρετικά & ἀπηκτικά*. Aliis quidem placet ad tres ea redigere classes: vesican-
 A2 tia